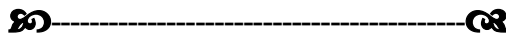

คุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของ
ชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี*

QUALITY OF PEOPLE LIFE ACCORDING TO THE 5 PRECEPTS VILLAGE PROJECT
OF NONG CHOK COMMUNITY, THA YANG DISTRICT, PHETCHABURI PROVINCE

พระมหาภิวัชร อภิวัชรโร

Phramaha Apiwat Abhivajjaro

วัดหนองจอก เพชรบุรี

Wat Nong Chok, Phetchaburi

E-mail: dewapiwatchara@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชน เปรียบเทียบความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนามจากประชาชนในชุมชนหนองจอก จำนวน 354 คน วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที ค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และในส่วนของ การวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์เอกสาร และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิต ภาพรวม อยู่ในระดับมาก อายุ การศึกษา และอาชีพ เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ทำให้เกิดความคิดเห็นที่ต่างกัน ปัญหา อุปสรรค คือ ขาดกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมสุขภาพในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ควรสนับสนุนกิจกรรมนันทนาการของชุมชนโดยใช้พื้นที่ของวัดในการจัดกิจกรรม และขาดการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ควรสนับสนุนการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตประชาชน; โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5; ชุมชนหนองจอก

Abstract

The Article was to study quality of people life, compare the opinions of people, problems, obstacles and suggestions for development of quality of people life according to the 5 precepts village project of Nong Chok community, Tha Yang district, Phetchaburi province. It was the mixed research method that the quantitative research used the questionnaire as the tool to collect the data in the field study from 354 people in Nong Chok community, Tha Yang district, Phetchaburi province. The statistics were used for the data analysis through frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test, F-test, One-way Analysis of Variance and Least Significant Difference: LSD. And the qualitative research had the documentary analysis and interview as the tool to collect the data in the field study from 9 key informants and analyzed the data through the content analysis technique, This mix-method research found that quality of people life had an overall opinion at high level, age, education and occupation as personal factors to be different. Problems and obstacles were lack of recreational activities that promoted physical health, should support recreational activities of the community by using the temple area to organize activities. Lack of concrete application of sufficiency economy principles, should support the application of the sufficiency economy principles in daily life.

Keywords: Quality of people life; The 5 precepts village project; Nong Chok community

บทนำ

จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน ทำให้วิถีชีวิตคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ส่งผลกระทบก่อให้เกิดปัญหาชีวิตขาดความอบอุ่นอารีสามัคคีปรองดอง เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ จำเป็นต้องเฝ้าระวังและสร้างภูมิคุ้มกันให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมตามแนววิถีพุทธได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเคารพในสิทธิของกันและกัน ได้แสดงตนเป็นพุทธมามกะ ได้ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา ให้สมกับที่สังคมไทยเป็นเมืองที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา (พระมหาสาทร ธมมาโธ, 2560) โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสามัคคีปรองดองและประโยชน์สุขของประชาชน และเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยยึดมั่นตามคำสอนทางพระพุทธศาสนา อันจะส่งผลให้ประเทศชาติมีความสงบร่มเย็น โดย

เน้นการรณรงค์ ส่งเสริม และสนับสนุนให้มี “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ขึ้นในทุกส่วนของประเทศ ตามคำที่เจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ได้ประทานโอวาทไว้ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2556 ความว่า “อันว่าศีล 5 เป็นการสำคัญมนุษย์ เมื่อทุกคนมีศีล 5 ด้วยกัน สังคมนั้น ๆ คือ ประชาชนย่อมจะอยู่เป็นสุข เมื่อเป็นไปได้ ขอให้ชื่อหมู่บ้านนั้นว่า หมู่บ้านรักษาศีล 5” (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่มอบหมายภารกิจให้ส่วนราชการสร้างความปรองดองสมานฉันท์แก่ประชาชนในชาติ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการพร้อมกันทั้ง 77 จังหวัด ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ร่วมกับจังหวัดต่าง ๆ ขับเคลื่อนการดำเนินงานในหลายพื้นที่ โดยมีเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส ผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนราชการ สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ ร่วมขับเคลื่อนโครงการ

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานการของคณะสงฆ์ พบว่า ยังคงประสบปัญหาบางประการ อาทิเช่น ปัญหาการบูรณาการหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานทั้งระบบยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิต คุณภาพชีวิตของประชาชน คุณภาพชีวิตของชุมชน (พระครูใบฎีกาสุรพล อาสโภ, 2557) หรือปัญหาการทำงานเป็นไปในคนละทิศทาง ไม่สอดคล้องกันอย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง (พระครูชินวรานุวัตร (สิงห์ ชินวโร), 2558) เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้นี้ จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน นั่นเอง

ดังกล่าวนี้นี้ ประกอบกับที่ผู้วิจัยมีภูมิสำเนาในชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี” เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากประชาชนในชุมชนหนองจอก อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 3,050 คน ได้ทำการสุ่มมาจากการโดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรคำนวณของทาร์โร ยามาเน่ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551) จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูปหรือคน เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง และวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม (n = 354)

คุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย	3.80	0.551	มาก
การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์	3.85	0.500	มาก
การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสังคม	3.80	0.536	มาก
การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านปัญญา	3.90	0.528	มาก
โดยรวม	3.84	0.474	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอกำแพง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย 3.80 การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 และการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	t-test	F-test	Sig.	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
				ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	-0.477		0.633		✓
อายุ		3.732*	0.012	✓	
การศึกษา		13.964**	0.000	✓	
อาชีพ		3.840**	0.005	✓	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ มีผลให้ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการศึกษา และอาชีพ มีผลให้ความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ขาดกิจกรรมนันทนาการที่ส่งเสริมสุขภาพในชีวิตประจำวัน	ควรสนับสนุนกิจกรรมนันทนาการของชุมชน โดยใช้พื้นที่ของวัดในการจัดกิจกรรม
ขาดการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม	ควรสนับสนุนการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม
ปัญหาความขัดแย้งจากความเห็นต่างทางการเมือง	ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางสังคมที่เสริมสร้างความสามัคคี
ขาดการส่งเสริมการพัฒนาทางปัญญาที่เหมาะสม	ส่งเสริมการพัฒนาทางปัญญาที่สอดคล้องกับสภาวะผลกระทบจากโรคโควิด 2019

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะสำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย ควรสนับสนุนกิจกรรมนันทนาการของชุมชนโดยใช้พื้นที่ของวัดในการจัดกิจกรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์ ควรสนับสนุนการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสังคม ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางสังคมที่เสริมสร้างความสามัคคี การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านปัญญา ส่งเสริมการพัฒนาทางปัญญาที่สอดคล้องกับสภาวะผลกระทบจากโรคโควิด 2019

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี มีประเด็นน่าสนใจซึ่งนำมาอภิปรายผลการวิจัยไว้ ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี

คุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ชุมชนหนองจอก อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี ใช้โครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเชื่อมั่นในศักยภาพของสมาชิกในชุมชนในฐานะมนุษย์ที่มีความสามารถในการยกระดับการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยยึดหลักปฏิบัติตามหลักการของ ศีล 5 ตามโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในตำริของ เจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า (ช่วง วรบุญมหาเถร) สอดคล้องกับที่ อธิฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน: กรณี ศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพฯ” จากผลการวิจัยพบว่า การรักษาศีลห้าของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน: กรณี ศึกษาเขตสวนหลวง กรุงเทพฯ โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีการรักษาศีลข้อ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ ศีลข้อ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ ศีลข้อ 3 เว้นจากการประพฤติดินในกาม ศีลข้อ 4 เว้นจากการพูดปด และศีลข้อ 5 เว้นจากการดื่มสุราเมรัย โดยครอบคลุมทั้ง 5 องค์ประกอบ ตามหลักการของศีลห้า และสอดคล้องกับที่ พระอำนาจ ปริมุตโต (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ” จากผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ ส่งผลให้พฤติกรรมของการรักษาเบญจศีลหรือศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับที่ พระเด่นชัย เมตติโก (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวคิดเรื่องกายสุจริตในพระพุทธศาสนาเถรวาท” จากผลการวิจัยพบว่า แนวคิดเรื่องกายสุจริตในพระพุทธศาสนาเถรวาทตามที่คณะพระพุทธศาสนา

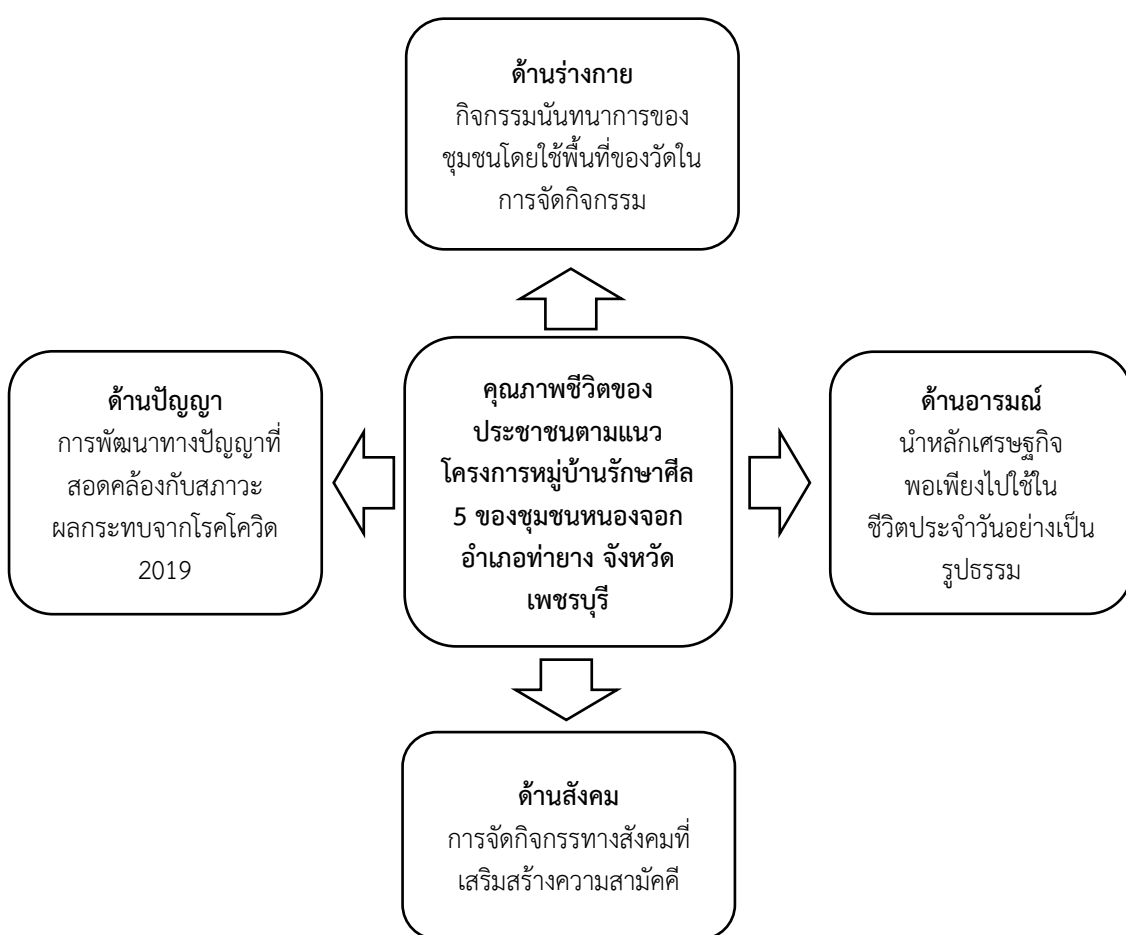
เถรวาทถือว่า มนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมด้วยศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองได้ และสามารถจะเปลี่ยนแปลงตนเองจากความเป็นปุถุชนไปสู่ความเป็นอริยชนได้ ถ้าได้รับการศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรม และสังสารวัฏ จึงนิยมทำบุญและประกอบกรณียกิจ เพื่อหวังจะได้รับประโยชน์สุขในปัจจุบัน โดยมีหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นตัวชี้นำ กระตุ้นเตือนในการดำเนินชีวิต และสอดคล้องกับที่ แสงระวี แก้วเมืองฝาง (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย” จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย โดยรวม อยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกร พบว่า ด้านครอบครัว ได้แก่ ครอบครัวอบอุ่นและมีความสุข ครอบครัวปลอดภัย การพบปะสังสรรค์และการทำกิจกรรมร่วมกัน และสอดคล้องกับที่ สมมาส เสงส์สุข (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การใช้เบญจศีลเพื่อพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนท่านครูญาณวโรภาสอุทิศ ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช” จากผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การใช้เบญจศีลเพื่อพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนท่านครูญาณวโรภาสอุทิศ ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ความสำคัญกับการประเมินพฤติกรรมที่ประกอบด้วยคุณธรรมทางกายระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะที่ประกอบด้วยคุณธรรมทางกายเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมที่ประกอบด้วยคุณธรรมทางวาจา ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะที่ประกอบด้วยคุณธรรมทางวาจาเพิ่มขึ้น เช่นกัน และสอดคล้องกับที่ พระครูสุเมธธรรมธาดา (สายัน จันทวีโส) (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาปัญหาและทางออกของการดื่มสุราที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย” จากผลการวิจัยพบว่า หลักพุทธธรรมสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมใจของคนที่เคยเกี่ยวข้องกับสุราแล้ว ให้ละความต้องการที่จะดื่มสุรา เป็นการส่งเสริมให้คนมีอนาคตที่ดี ด้วยการขยันหาทรัพย์ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รักษาทรัพย์ที่หามาได้เพื่อใช้จ่ายในคราจำเป็น รู้จักคบคนดีเป็นเพื่อนเพื่อเขาจะได้แนะนำในสิ่งที่ดี ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นมีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นมีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ มีผลให้ความคิดเห็นมีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการศึกษา และอาชีพ มีผลให้ความคิดเห็นมีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับที่ พระอำนาจ ปริมุตโต (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ” จากผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลที่ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุ อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนส่งผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 00.5

องค์ความรู้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย คุณภาพชีวิตของประชาชนตามแนวโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของชุมชนหนองจอก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ดังนี้

การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย คือ การสนับสนุนกิจกรรมนันทนาการของชุมชน โดยใช้พื้นที่ของวัดในการจัดกิจกรรม เพราะวัดหนองจอก มีความพร้อมในด้านสถานที่ สามารถจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนได้ และทางวัดก็มีความยินดีที่จะให้การสนับสนุนอยู่ทุกเมื่อ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์ คือ การสนับสนุนการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม เพราะหลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเป็นแนวทางพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของชุมชนหนองจอกได้ ด้วยการไม่เพื่อย มีวินัย ใช้สอยอย่างประหยัด มัธยัสถ์อดออม มีความพร้อมอยู่ทุกเมื่อนั่นเอง

การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสังคม คือ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางสังคมที่เสริมสร้างความสามัคคี ก็เพื่อให้ประชาชนในชุมชนหนองจอก ได้มีการทำงานร่วมกัน พร้อมเพรียงกัน สร้างเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง แสดงหรือเสนอความคิดสร้างสรรค์ต่อการพัฒนาชุมชน รักใคร่ปรองดองสมานฉันท์กันตามโครงการหมู่บ้านศีล 5

การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านปัญญา คือ การส่งเสริมการพัฒนาทางปัญญาที่สอดคล้องกับสภาวะผลกระทบจากโรคโควิด 2019 โดยการสร้างความรู้ ภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต มีหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง และพร้อมที่จะเป็นชุมชนตัวอย่างปราศจากโควิด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. รัฐบาลควรบัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรออกกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ มิให้ดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทในงานรื่นเริง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผู้นำชุมชนควรสร้างกิจกรรมทางสังคมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน
2. พระสงฆ์ในพื้นที่ควรณรงค์ให้คนในชุมชนจัดงานรื่นเริงโดยปลอดจากสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภท

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมของสถาบันทางสังคมในการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการขับเคลื่อนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อปต.)

เอกสารอ้างอิง

- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- พระครูชินวรนาถ (สิงห์ ชินวโร). (2558). *การพัฒนาการบริหารจัดการการสาธารณสุขสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 15* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูใบฎีกาสุรพล อาสโภ. (2557). *การพัฒนารูปแบบงานสาธารณสุขสงเคราะห์ตามกระบวนการทัศน์วิถีพุทธ* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสุเมธธรรมธาดา (สายัน จนทวิโส). (2553). *ศึกษาปัญหาและทางออกของการดื่มสุราที่มีผลกระทบต่อสังคมไทย* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเด่นชัย เมตติโก. (2556). *แนวคิดเรื่องกายสุจริตในพระพุทธศาสนาเถรวาท* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสาทร ธมฺมาทโร. (2560). หมู่บ้านรักษาศีล 5: รูปแบบและกระบวนการเสริมสร้างการดำรงชีวิต. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, 13(ฉบับพิเศษ): 83.
- พระอำนาจ ปริมุติโต. (2553). *ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอำนาจ ปริมุติโต. (2553). *ศึกษาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการรักษาเบญจศีลของพุทธศาสนิกชนในชุมชนวัดนาริราษฎร์ประดิษฐ์ กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมมาส เส่งสุข. (2552). *ยุทธศาสตร์การใช้เบญจศีลเพื่อพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนโรงเรียนท่านครุณาณโรภาสอุทิศ ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2557). *คู่มือการดำเนินงานโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล 5”*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

แสงระวี แก้วเมืองฝาง. (2552). *รูปแบบการพัฒนาคูณภาพชีวิตของเกษตรกรในจังหวัดเชียงราย* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาและการพัฒนาสังคม). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. (2552). *การรักษาสิ่งแวดล้อมของพุทธศาสนิกชนวัยแรงงาน: กรณีศึกษา เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ* (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานทั่วไป). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.